

Otázka: Kroužkovci

Předmět: Biologie

Přidal(a): TS

kmen Kroužkovci

- vodní i suchozemští, asi 17 000 druhů

- velikost: milimetry až 3 metry

- tělo: válcovité, protáhlé, homonomně segmentované (článkované), první článek = prostomium

na povrchu = epidermis (četné hlenové žlázy → usnadňují pohyb), jemná kutikula (ochrana)

pod pokožkou = kožně svalový vak (okružní a podélná svalovina)

někdy pohybové orgány = výrůstky se svazky štětín (parapodia)

- některé orgány se v jednotlivých článcích opakuje (nervová a rozmnožovací soustava), jiné

ne (trávicí)

- trávicí soustava: trubicovitá, ústní otvor na břišní straně → ústní dutina → hltan → jícen →

→ žaludek (žláznatá část = enzymy, svalnatá část = mísení potravy) →

→ střevo (spirální řasa tyflosolis, zvětšení povrchu) → řitní otvor

- dýchací soustava: často dýchají celým tělem, někdy žábry = keříčkovité vychlípeniny na pokožce

- cévní soustava: uzavřená, hřbetní a břišní céva, mezi nimi příčné spojky,

chybí srdce → hřbetní céva je stažitelná, axilární cévy = pomocná srdce, v přední části těla

krevní barvivo - železo (červená), měď (zelená)

- vylučovací soustava: metanefridie = obrvená, mnohobuněčná nálevka, ústí na povrch, v každém článku

- nervová soustava: gangliová, na břišní straně

v každém článku pár uzlin → mezi články spojení podélnými pruhy konektidy

pár v jednom článku spojen komisury

v přední části zvětšené uzliny = nadhltanová a podhltanová

- smysly: oči, statocysty, chemoreceptory, mechanoreceptory

- rozmnožovací soustava: hermafrodité i gonochoristé, původně v každém článku → redukce,

oplození - vnější

1. třída Mnohoštětinatci

- většinou mořští
- na každém článku parapodie
- pokožka může vylučovat schránku z uhličitanu vápenatého
- rozmnožování: gonochoristé, vývoj nepřímý přes larvu (trochofora)

nepohlavní- zadní část se zaškrťí→ zmnožení pohlavních buněk

- zástupci: Nerytka hnědá
- až 20 cm, dravec, žije na dně

Afroditka plstnatá

- až 18 cm, žije při březích Evropských moří

2. třída Opaskovci (Clitelata)

- 3 800 druhů, suchozemské a sladkovodní druhy
- bez parapodií
- mají clitellum (opasek) u 30 článku

1. podtřída Maloštětinatci (Oligocheta)

- 7- 6 000 článků, různý počet štětín
- hlavová část není viditelně oddělena
- při jícnu vápenaté žlázy- vyrovnávají pH v trávicí trubici
- proterandričtí hermafrodité→ ♂ 1-4 páry varlat, ♀ 1-3 páry vaječníků
- 10 článek= semenné vřetky, 15 článek= vývod ♂, 14 článek= vývod ♀
- rozmnožování: hlenové pouzdro→ uvolní se do něj vajíčka a spermie→ pouzdro se sesune přes hlavu a zůstane někde ležet

navzájem do sebe zapichují štětinky aby drželi u sebe

- smysly: světločivné a hmatové buňky v pokožce, jsou fotofobní= strach ze světla
- velká schopnost regenerace
- výskyt: v půdě, potrava pro jiné živočichy, ve vodě
- zástupci: Nitěnka větší, Žížala pestrá, Žížala obecná

2. podtřída Pijavice (Hirudinea)

- 300 druhů
- velikost: 1-30cm, 34 článků

- tělo: dorzoventrálně zploštělé, bez štětín

2 přísavky- přední ze šesti článků, zadní ze sedmi článků

- trávicí soustava: čelistmi propichuje povrch těla, vpouští do krve látku hirudin (působí protisrážlivě a znecitlivuje)

žaludek se slepými výběžky, které naplní krví a uchovává si ji

- žaludek: Chobotnatka rybí, Pijavka koňská, Pijavka lékařská